

Saksmappe til TF møte 27. – 28. februar 2018

Møte i Tanavassdragets fiskeforvaltning (TF) 25. september 2018 på Levajok fjellstue.

Møtestart 25. februar kl. 10.00

Saksliste:

- Sak 75/2018: Godkjenning av innkalling og saksliste
- Sak 76/2018 Godkjenning av protokoll fra TF møte 16.08.2018
- Sak 77/2018 Valg av 2 protokoll underskrivere
- Sak 78/2018 Vedtekter for Tanavassdragets fiskeforvaltning
- Sak 79/2018 Beramming av fellesmøte
- Sak 80/2018 Beramming av laksemøter for alle med fiskerett i Tanavassdraget
- Sak 81/2018 Endringsforslag av fiskeregler – nedjustering av antall fiskesoner på norsk side av riksgrensestrekingen
- Sak 82/2018 Garnfiske i Storfossen
- Sak 83/2018 Predatorprosjekt i TF-regi
- Sak 84/2018 Orienteringssaker:
 - Finske eieres adgang til fiske i Tanavassdaget
 - Søknad om kompensasjon for redusert fiskekortsalg etter Tanaavtalen
 - Status prosjekter og overvåking
 - Foreløpig fangst
 - Rapport fra oppsynet med jordbefaringer

Behandling:

Sak 75/2018: Godkjenning av innkalling og saksliste

Sak 76/2018 Godkjenning av protokoll fra TF møte 16.08.2018

Sak 77/2018 Valg av 2 protokoll underskrivere

Sak 78/2018 Vedtekter for Tanavassdragets fiskeforvaltning

Se brev fra saksutvalget datert 01.08.18

Juridisk vurdering til spørsmålet om TF har muligheter til å bortvise forstyrrelser på eller nær fiskeplasser i vassdraget, jf. brevet fra saksutvalget, er bestilt. Vurderingen legges frem på møtet.

Sak 79/2018 Beramming av fellesmøte

Tanavassdragets fiskeforvaltning har tidligere avgjort at TF-vedtektene skal behandles på et fellesmøte hvor alle laksebreveiere (fiskeberettigede i henhold til Tanalovens § 4) blir invitert. Fellesmøtet skal avholdes hvert fjerde år, og TF kan i tillegg innkalle til ekstraordinære fellesmøter i henhold til Tanaforskriftens § 8, 4. ledd:

«Fellesmøtet kan uttale seg om alle spørsmål av betydning for fisk og fisket, og det kan ved behov innkalles til ekstraordinært fellesmøte midt i perioden for å drøfte slike spørsmål».

I henhold til vedtektene som nå behandles skal følgende faste saker tas opp på fellesmøtene det ikke skal gjennomføres valg:

- Åpning av fellesmøtet
- Registreringen av laksebreveiere og fullmakter - godkjenning
- Valg av møteledelse
- Kunngjøring av møtet - godkjenning
- Innkalling av møtet - godkjenning
- Sakliste - godkjenning
- Bevitnelse av protokoll - valg
- Sak til behandling: Vedtekter for TF
- Orienteringssaker, eventuelt

Direktørens innstilling:

Tanavassdragets fiskeforvaltning arrangerer fellesmøte i Tana lørdag 01.12.2018

Sak 80/2018 Beramming av laksemøter for alle med fiskerett i Tanavassdraget

TF har plikt til å arrangere åpne laksemøter for alle med fiskerett på norsk side av Tanavassdraget ifølge Tanaforskrifta (§ 6, 5. ledd):

«Det skal etter fiskesesongen holdes årlige, rådgivende møter (laksemøter) for alle med fiskerett i Tanavassdraget, hvor Tanavassdragets fiskeforvaltning redegjør for drift foregående år, og planer fremover. Laksemøtet kan uttale seg om alle spørsmål av betydning for fisk og fisket. Varsel om laksemøte kunngjøres i god tid før møtet».

Administrasjonen har kontaktet de norske medlemmene i Overvåkingsgruppa, for å undersøke muligheten av å arrangere møtet sammen med dem. Gruppa skal avholde to årlige møter, et etter sesongen og et etter at rapporten fra forrige sesong foreligger. Formålet med høstmøtet er å utveksle kunnskap og erfaring fra foregående sesong med fiskerettshaverne. Her er det svært ønskelig å få innspill om fisket og fiskesesongen.

Møteplan:

- Kl. 17:00 Åpning v/TF leder
Kl. 17:15 Foreløpig oppsummering av årets fangst
Kl. 17:30 Predasjonsprosjekter
Kl. 18:00 Spørsmålsrunde med kaffepause
Kl. 18:30 Overvåkingsgruppa for Tanavassdraget v/Morten Falkegård og A. Foldvik
- Intro med mandat og årets overvåkingsinnsats
 - Tilbakemelding fra fiskere – hvordan har årets fiskesesong vært
 - Spørsmålrunde
- Kl. 19:30 Avslutning

Direktørens innstilling:

Tanavassdragets fiskeforvaltning arrangerer åpne laksemøtene Karasjok og Tana 30. og 31.10.

Sak 81/2018 Endring av fiskeregler – nedjustering av antall fiskesoner på norsk side av riksgrensestrekningen

Som et ledd av Tanaavtalen (2016) ble det satt et tak på antall fiskedøgn som kunne selges til tilreisende fiskere på riksgrensen. Riksgrensen ble delt i fire soner for båtfiske og fem soner for strandfiskere. Sonegrensene tok utgangspunkt i områdene til fiskefelleskapene på finsk side av elva. Fordelingen av fiskedøgnene ble gjort på bakgrunn av solgte døgn på grensen de fem foregående årene (2011-2015). Det ble gjort en forholdsvis reduksjon i de ulike sonene.

Inndelingen av riksgrensen var en ny ordning på norsk side. Selve Tanaelva var tidligere delt inn i to soner, mot fire sone nå. Allerede første året under den nye Tanaavtalen (2017) ble det klart at det ville bli svært vanskelig å selge en stor andel av strandkortene i den øverste sonen. Fra norsk side ble det derfor jobbet frem et forslag om å flytte 1 200 av fiskedøgnene fra den øverste fiskesonen i Tanaelva ned til de tre øvrige. Etter konsultasjon med Finland ble det godtatt å flytte 600 døgn. I høringen til forskriftsjusteringen konkluderte TF at «*man*

fortsatt ikke har mulighet til å selge hele strandfiskekvota. Resultatet er at driftsgrunnlaget til TF blir svakere enn det kunne vært» (se TF-sak 06/2018).

TF flyttet 300 fiskedøgn til den nederste, 200 fiskedøgn til den nest nederste og 100 fiskedøgn til den tredje nederste fiskesonen. Salget av strandkortene i 2018 økte noe i forhold til 2017, og samlet sett ble nå 37 % av strandfiskedøgnene solgt. Den største andelen av kortkvota ble solgt i de to nederste sonene, henholdsvis 50 og 61 %. I de to øvre sonene av Tanaelva og i Anárjohka ble kun rundt 20 % av kvotene solgt (Se vedlagt rapport om salget).

Sonefordelingen er ikke hele forklaringen på sviktende salg. Det ble innført en fredningstid på grensen fra kl. 15-22 hver dag, samtidig som prisen ble skrudd opp fra 200,- til 500,- pr. døgn. Strandfiskekortet er derfor totalt sett blitt et mindre attraktivt produkt enn det var tidligere. Det ble jobbet for å forlenge fisketiden noe for tilreisende fiskere før sesongen 2018, men forslaget ble til slutt avvist fra finsk side.

Tidligere har tilgangen på gode fiskeplasser på øvre del av grensestrekningen blitt utpekt som grunn for at det er vanskelig å selge kortene på grensestrekningen (se sak 06/2018). Tilrettelegging av fiskeplasser vil på sikt gjøre fiskekortene i øvre del av Tanaelva mer salgbar. Inntil videre kan imidlertid justeringer i fiskereglene være viktig tiltak for å få solgt tilstrekkelig med fiskekort.

Direktørens innstilling:

Tanavassdragets fiskeforvaltning ønsker at strandfiskekortene på norsk side av grensestrekningen til Tanaelva fordeles på to kortsoner; 1) Riksgrensen-Borsejohka, og 2) Borsejohka-Raidenjarga, men henholdsvis 4 262 døgn i sone 1 og 900 fiskedøgn i sone 2.

TF ønsker at fisketiden for tilreisende strandfiskere på riksgrensen varer fra kl. 18 til kl. 14 neste dag.

Sak 82/2018 Garnfiske i Storfossen

I henhold til Tanaavtalen (2016) er det opprettet nye fredningssoner for garnfiske i både Storfossen og Ailestrykene. I Forskrift for fiske i grenseelvestrekningen av riksgrensestrekningen § 26, forbudssoner for garnfiske heter det: *«I de områdene i Storfossen og Áilestrykene som er avmerket i kartvedlegg 2, er fiske med garn eller stengsel bare tillatt for fiskere som har fisket i disse områdene i fiskesesongene 2013–2015».*

I begynnelsen av sesongen tok leder i fiskesone 42 kontakt med TF, og ønsket et møte om informasjon for bakgrunnen for artikkelen. Sonelederen skriver følgende om konsekvensen av innføringen av fredningssonen:

«Det får det resultat at det meste av sone 42 har falt bort, eller vil falle bort som garnsone. Det vises i denne anledning til kartutsnittet som ligger som vedlegg til forskriften, hvor forbudssonen løper fra Aitejohkas utløp og videre ned elven til sone 42s nedre grense i Jalvi.»

Også fiskere fra sone 41 har tatt kontakt angående saken. En fisker skriver: «Etter ny forskrift fra 2017 er det kommet garnforbud for strekninga Jalvi/Høggmannsteinen til Storfossen campingplass, og sone 41 blir på denne måten redusert med omentrent 50 %».

Under møtet med sone 42 orienterte TF-ledelsen om at TF ikke hadde deltatt i utpekingen av det aktuelle fredningsområdet. Representantene fra sone 42 ønsket at TF undersøker muligheten for å avvikle ordningen som blir oppfattet som svært urettferdig av fiskerne i de berørte sonen. Det gjelder et fåtall fiskere og det savnes en god begrunnelse for tiltaket.

Midt i en avtaleperiode kan fiskereglene justeres i henhold til Tanaavtalens artikkel 6. Endringene kan ikke gjelde for mer enn tre år. Medlemmene i Arbeidsgruppa for forvaltningen av Tanavassdraget kan legge frem forslag til endringer og, og gruppa legger eventuelt et omforent forslag frem for de to statene på et felles møte i februar.

Direktørens innstilling:

Tanavassdragets fiskeforvaltning anmoder arbeidsgruppa for forvaltningen av Tanavassdraget til å vurdere om garnforbudssonen i Storfossen kan oppheves innen rammene for Tanaavtalen (2016).

Sak 83/2018 Predatorprosjekt i TF regi

Det er satt av 1,5 mill. kr på årets statsbudsjett til utgreiing av betydningen av predatorer for laksebestandene i Tanavassdraget:

«Til utgreiing av betydninga av predatorer for laksebestandene i Tanavassdraget i samsvar med uttaler frå energi- og miljøkomiteen i Innst 228 S (2016–2017) og forskning og kunnskapsinnhenting om bestandsutviklinga i Tanavassdraget (inkludert tradisjonell kunnskap), er det til saman lagt inn 1,5 mill. kroner»

Miljødirektoratet kontaktet i vår Martin Svenning fra NINA med tanke på et eventuelt prosjektansvar for en faglig del av predatorprosjektet basert på en del av midlene i bevilgningene. Svenning ble invitert til TF-møtet for å legge frem ei prosjektskisse. Målet var å ha en konstruktiv dialog om målsetting, design og gjennomføring av prosjektet.

TF vedtok følgende i sak 33/2018:

1. *TF har registrert det som positivt at stortinget for 2018 har bevilget kr 1 500 000,- i forbindelse med predatorproblematikken i Tanavassdraget.*
2.
 - a. *TF erfarer at Miljødirektoratet har forespurt NINA om å komme med e forslag til hvordan en del av disse midlene skal anvendes.*
 - b. *Vi stiller oss noe undrende til at KLD ikke har konsultert om dette med TF, all den stund man i Tanaproposisjonen ovenfra Stortinget har uttrykt at man vil*

drøfte TFs skisse til et større prosjekt om tradisjonell kunnskap og predatorer, som vi skisserte i februar 2016.

- 3. TF er innstilt på å delta i et samarbeid med NINA om konkrete prosjekter inneværende feltsesong, etter nærmere avveining i en felles prosjektgruppe hvor TF deltar, og ønsker at minkprosjektet prioriteres spesielt.*
- 4. Vi forutsetter videre at en substansiell del av Stortingets bevilgning brukes til innsamling og systematisering av tradisjonell kunnskap, særlig i forhold til tradisjonell predatorforvaltning i tråd med vår skisse fra 2016. Til dette avsettes kr. 750 000,- som TF prioriterer anvendelsen av.*

TF valgte følgende saksgruppe for predasjonsprosjektet:

Reidar Varsi, Edvard Nordsletta og Máret Guhttor valgt til saksgruppa.

Martin Svenning fullførte prosjektskissa etter møte med saksgruppa 25.05.18, og denne ble presentert som orienteringssak for TF-møtet 28.05.18. Prosjektskissa er vedlagt.

Følgende er gjennomført sommeren 2018:

- Innsamling av gjedde og ørret fra de to fokusområdene; Masjok - Sirbma og Raidenjarg – Šoššjavre. Det er samlet inn mye fisk, og det planlegges gjennomgang av materialet med oppstart i oktober.
- Innsamling av gjedde på finsk side av Polmakvann.
- Telling av fiskeender: Oppsynet har registrert laksand og siland på sine oppsynsturer i hele sesongen.
- Fangst av mink: 9 feller har vært aktive i lešjohka + nedre del av Kárášjohka i hele sesongen. Geir Tommasjord, en aktiv minkfanger fra Reisa, deltok som veileder ved plasseringen av fellene i lešjohka. Oppsynet har stått for røktingen gjennom sesongen. Det har kun lyktes å fange en mink. Det har vært to aktive feller i Lákšjohka, men her er det ikke fanget mink inneværende sommer.
- Det er forsøkt å samle inn feaces (avføring) fra steinkobba i Tanamunningen, men dette lyktes ikke da kobba i år ofte la seg opp på en plass som ble tidlig overflødd.

Som det tidligere er blitt orientert om, ble 0,6 millioner omprioritert i revidert nasjonalbudsjett (Prop 85 S. 2017-18) slik at TF kunne selv prioriterer bruken av midlene:

Det foreslås omdisponert 0,6 mill. kroner til post 70 fra post 21 til lokale prosjekter i regi av Tanavassdragets fiskeforvaltning, primært som tilskudd for å styrke det pågående lokale prosjektet for uttak av mink. Videre skal noe av midlene brukes til et prosjekt for en systematisk sammenstilling av tradisjonell kunnskap om predatorers påvirkning på laksebestandene i Tanavassdraget.

Administrasjonen hadde ikke kapasitet til å igangsette prosjektet inneværende sommersesong, men legger nå frem en prosjektskisse til behandling i TF (se vedlegg).

Miljødirektoratet har avklart at midler kan overføres til aktivitet neste sesong.

Det foreslås at TF velger en prosjektgruppe/referansegruppe for oppfølging av prosjektet.

Direktørens innstilling:

Tanavassdragets fiskeforvaltning tar den presenterte projektskissen for predatorprosjektet til etterretning.

Sak 83/2018 Orienteringssaker

Sakene legges frem på møtet

- Oppfølging av finske hytteeieres rettighet til fiske i Tanavassdaget
- Årets kortsalg og foreløpig oppsummering av fangst
- Søknad om kompensasjon for redusert fiskekortsalg etter Tanaavtalen
- Status prosjekter og overvåking
- Rapport fra oppsynet